

**Sprawozdanie z działalności Zarządu
Stowarzyszenia Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł
Naukowych i Technicznych KOPIPOL
za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2011 roku**

**I.
Informacje wstępne**

1. Nazwa, siedziba i inne podstawowe dane

1.1.

Nazwa: Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL – zwane dalej Stowarzyszeniem

1.2.

Siedziba: ul. Warszawska 30/19, 25-312 Kielce

Dane kontaktowe: tel./fax (041) 34 154 39, (041) 34 154 43, email: kopipol@kopipol.pl, strona www: www.kopipol.pl

1.3.

Organ rejestrowy: Sąd Rejonowy w Kielcach X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego ul. Warszawska 44, 25-312 Kielce

Nazwa rejestru: Rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego – zwany dalej KRS

Numer wpisu: 0000011280

1.4.

Statystyczny numer identyfikacyjny Stowarzyszenia w systemie Regon: 290604782.

1.5.

Stowarzyszenie nie posiada oddziałów terenowych.

1.6.

Stowarzyszenie nie posiada akcji ani udziałów, jak również nie utworzyło innego podmiotu.

2. Podstawa prawna działania oraz zakres właściwości Stowarzyszenia, jako organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi

2.1.

Podstawa prawna działania Stowarzyszenia

Stowarzyszenie działa na podstawie:

- ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79 poz. 855),
- ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.) – zwanej dalej ustawą o prawie autorskim,
- rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 2 czerwca 2003 roku w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników

- z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów (Dz.U. Nr 105 poz. 991 z późn. zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie opłat od sprzętu,
- rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 27 czerwca 2003 roku w sprawie opłat uiszczanych przez posiadaczy urządzeń reprograficznych (Dz.U. Nr 132 poz. 1232) – zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie opłat od punktów ksero,
  - decyzji Ministra Kultury z dnia 20 listopada 2003 roku (znak: DP.WPA.024/521/03/mp) – zwanej dalej zezwoleniem.

2.2.

Wewnętrzną organizację oraz zasady funkcjonowania Stowarzyszenia regulują następujące akty wewnętrzne:

- Statut Stowarzyszenia KOPIPOL (uchwalony 5 czerwca 1995 roku) – zwany dalej Statutem,
- Regulamin Walnego Zebrania (uchwalony 20 czerwca 2000 roku),
- Regulamin Zarządu (uchwalony 7 grudnia 1997 roku),
- Regulamin Komisji Rewizyjnej (uchwalony 27 czerwca 1997 roku),
- Regulamin Sądu Koleżeńskiego (uchwalony 12 lipca 2002 roku).

W/w akty wewnętrzne stanowią załączniki do niniejszego sprawozdania.

2.3.

Zakres właściwości Stowarzyszenia, jako organizacji zbiorowego zarządzania

Stowarzyszenie na mocy zezwolenia:

I. zbiorowo zarządza prawami autorskimi do utworów naukowych i technicznych, na następujących polach eksploatacji:

- 1) utrwalanie,
- 2) zwielokrotnianie jakąkolwiek techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego lub cyfrowego,
- 3) wprowadzenie do obrotu,
- 4) użyczenie,
- 5) najem,
- 6) wyświetlanie,
- 7) publiczne odtwarzanie,
- 8) nadawanie,
- 9) reemitowanie,
- 10) publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym,

II. upoważnione jest do pobierania od ośrodków informacji lub dokumentacji wynagrodzenia za odpłatne udostępnianie egzemplarzy fragmentów utworów, a zatem wykonywania uprawnienia majątkowego określonego w art. 30 ustawy o prawie autorskim.

2.4.

Na mocy § 4 pkt 1 rozporządzenia w sprawie opłat od sprzętu, Stowarzyszenie upoważnione jest do poboru oraz podziału opłaty od producentów i importerów kserokopiarek, skanerów i innych podobnych urządzeń reprograficznych oraz związanych z nimi czystych nośników.

Na mocy § 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie opłat od punktów ksero, Stowarzyszenie upoważnione jest do poboru oraz podziału opłat od posiadaczy urządzeń reprograficznych, którzy prowadzą działalność gospodarczą w zakresie zwielokrotniania utworów dla własnego użytku osobistego osób trzecich.

Obie opłaty pobierane są przez Stowarzyszenie na rzecz twórców, w części im przypadającej zgodnie z art. 20 ust. 4 oraz art. 20¹ ust. 1 ustawy o prawie autorskim (tj. w wysokości połowy wysokości tych opłat).

Zgodnie zaś z § 6 Statutu, celem Stowarzyszenia jest w szczególności: zbiorowe zarządzanie i ochrona praw autorskich w zakresie reprodukcji, wprowadzania do obrotu, wprowadzania do pamięci komputera, zwielokrotniania i rozpowszechniania, a także działania na rzecz rozwoju nauki i techniki oraz zabezpieczenia i ochrony majątkowych interesów twórców dzieł naukowych i technicznych.

3. Władze Stowarzyszenia

3.1

Zgodnie z § 17 statutu władzami Stowarzyszenia są: Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia, Zarząd, Komisja Rewizyjna oraz Sąd Koleżeński.

3.2

W skład Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia wchodzi wszyscy członkowie Stowarzyszenia.

3.3.

W okresie sprawozdawczym w skład Zarządu wchodziły następujące osoby:

Przewodniczący	prof. dr hab. inż. Mieczysław Poniewski
Wiceprzewodniczący	mgr Mariola Rozmus, reprezentująca Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne S.A.
Skarbnik	dr Zdobysław Kuleszyński
Członek	dr inż. Marek Kuźmiński

W okresie sprawozdawczym, Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia mocą uchwały nr 4/2011 z dnia 17 czerwca 2011 roku dokonało wyboru Zarządu na kolejną kadencję. W skład tego Organu weszły następujące osoby:

Przewodniczący	prof. dr hab. inż. Mieczysław Poniewski
Wiceprzewodniczący	mgr Mariola Rozmus, reprezentująca Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne S.A.
Skarbnik	dr Zdobysław Kuleszyński
Członek	dr inż. Marek Kuźmiński
Członek	dr Paweł Łukaszewski

Nowy skład Zarządu wpisany został do KRS mocą postanowienia Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 29 listopada 2011 roku.

3.4.

W okresie sprawozdawczym w skład Komisji Rewizyjnej wchodziły następujące osoby:

Przewodniczący	dr inż. Jerzy Mazurek
Członek	prof. dr hab. inż. Janusz Mazur
Członek	dr Paweł Łukaszewski
Członek	dr Jerzy Stodolny

W okresie sprawozdawczym, Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia mocą uchwały nr 4/2011 z dnia 17 czerwca 2011 roku dokonało wyboru Komisji Rewizyjnej na kolejną kadencję. W skład tego Organu weszły następujące osoby:

Przewodniczący	prof. dr hab. inż. Antoni Kunicki
Członek	prof. dr hab. inż. Janusz Mazur
Członek	dr inż. Jerzy Mazurek
Członek	dr hab. inż. Tadeusz Wójcik

Nowy skład Komisji Rewizyjnej wpisany został do KRS mocą postanowienia Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 29 listopada 2011 roku.

3.5.

W okresie sprawozdawczym w skład Sądu Koleżeńskiego wchodziły następujące osoby:

Członek
Członek
Członek
Członek

dr Rafał Chatys
dr inż. Jerzy Gąsiorowski
dr inż. Remigiusz Mruk
dr Romuald Mosdorf

W okresie sprawozdawczym, Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia mocą uchwały nr 4/2011 z dnia 17 czerwca 2011 roku dokonało wyboru Sądu Koleżeńskiego na kolejną kadencję. W skład tego Organu weszły następujące osoby:

Przewodniczący   dr inż. Rafał Chatys
Członek   dr inż. Mirosław Grabowski
Członek   dr inż. Remigiusz Mruk
Członek   dr hab. inż. Romuald Mosdorf

Nowy skład Sądu Koleżeńskiego wpisany został do KRS mocą postanowienia Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 29 listopada 2011 roku.

3.6.

Zgodnie z § 17 Statutu Stowarzyszenia, kadencja Władz Stowarzyszenia trwa 4 lata. Kadencja obecnych Władz Stowarzyszenia upłynie w 2015 roku.

3.7.

Aparatem pomocniczym Zarządu jest biuro Stowarzyszenia, w którym zatrudnione są:

- cztery osoby na podstawie umów o pracę – kierownik biura, specjalista ds. informatyczno – administracyjnych, główny specjalista ds. finansowo – księgowych i windykacji oraz radca prawny,
- trzy osoby na podstawie umów zlecenia – księgowa, osoba zajmująca się przeprowadzaniem wizytacji podmiotów zobowiązanych do wnoszenia opłaty, o której mowa w art. 20¹ ustawy o prawie autorskim oraz pomoc biurowa.

4. Uchwały i posiedzenia

4.1.

W okresie sprawozdawczym, Zarząd dwukrotnie zwołał Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia. Pierwsze z nich, zwyczajne, odbyło się w dniu 17 czerwca 2011 roku i podjęło 1¹ uchwał, zaś drugie, nadzwyczajne, odbyło się w dniu 12 grudnia 2011 roku i podjęło 2 uchwały.

4.2.

W okresie sprawozdawczym, Zarząd odbył 10 zebrań oraz podjął 19 uchwał.

5. Sprawy członkowskie

5.1.

Stowarzyszenie zrzesza 80 członków zwyczajnych, z czego 75 członków to osoby fizyczne – przedstawiciele polskiej nauki, reprezentujący różne jej dziedziny, zaś 5 członków stanowią osoby prawne – najwięksi wydawcy utworów naukowych i naukowo – technicznych (Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Wydawnictwa Naukowo – Techniczne, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Wydawnictwo UMCS oraz Wydawnictwo Instytutu Maszyn Przepływowych PAN).

5.2.

Stowarzyszenie zrzesza również 1 członka wspierającego.

5.3.

Stowarzyszeniu prawa autorskie w zbiorowy zarząd powierzyło 60 osób, w tym 5 będących osobami prawnymi (wydawcami utworów naukowych). Wszystkie te osoby są członkami Stowarzyszenia.

II.

Realizacja zezwolenia na zbiorowe zarządzanie oraz upoważnień wynikających z przepisów ustawy o prawie autorskim

1. Pobór opłaty od sprzętu reprograficznego (art. 20 ustawy o prawie autorskim)

1.1

Na skutek kilkuletnich starań Stowarzyszenia, w marcu 2011 roku, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmienił załącznik numer 3 do rozporządzenia w sprawie opłaty od sprzętu, znacząco rozszerzając katalog urządzeń, których produkcja lub import oraz sprzedaż podlegają obowiązkowi opłaty oraz wydatnie podnosząc wysokość stawek opłaty. Najbardziej spektakularnym przykładem tego ostatniego jest zmiana stawki opłaty od papieru kserograficznego. Dotychczasowa stawka wynosząca 0,001 % ceny sprzedaży papieru kserograficznego, zastąpiona została nową określoną, jako 1,25 % tej ceny.

Zmianie uległ też dotychczasowy, niejednokrotnie prowadzący do sporów sądowych, sposób określenia urządzeń, których produkcja lub import oraz sprzedaż podlegają obowiązkowi opłaty. W miejsce dotychczasowego, bardzo ogólnego i co za tym idzie mało precyzyjnego określenia „maszyna skanująca albo kopijująca”, wprowadzone zostało enumeratywne wyliczenie urządzeń, wskazanych przy pomocy nazw rodzajowych. Skutkiem tej zmiany jest to, że obecnie nie budzi już wątpliwości objęcie opłatą drukarek oraz urządzeń wielkoformatowych, co dotychczas było przedmiotem sporów.

Opisane zmiany weszły w życie z dniem 1 lipca 2011 roku.

W obliczu zupełnie nowej sytuacji Zarząd postanowił oddelegować jednego z pracowników biura wyłącznie do bieżącej obsługi procesu poboru opłaty od sprzętu. Ponadto, stworzone zostały nowe formularze rozliczeniowe opłaty oraz przeprowadzone zostały na szeroką skalę działania informujące producentów i importerów sprzętu o zmianie przepisów.

1.2

Wprowadzenie zmian do rozporządzenia w sprawie opłaty od sprzętu zbiegło się w czasie z wejściem w życie noweli do ustawy o podatku od towarów i usług, mocą której obowiązek podatkowy rozciągnięty został m.in. na pobór opłat od sprzętu. Nowe przepisy weszły w życie z dniem 1 kwietnia 2011 roku.

Uznanie poboru opłaty od sprzętu za usługę opodatkowaną VATem dodatkowo skomplikowało i tak już trudny proces inkasa opłaty. Oprócz szeregu wątpliwości odnoszących się do podstawy naliczania oraz stawki podatku, o czym jest szczegółowo mowa w II.6.3. Sprawozdania, Stowarzyszenie stanęło przed koniecznością zarejestrowania się jako podatnik podatku VAT oraz wystawiania faktur dokumentujących opłaty wniesione przez producentów i importerów sprzętu.

Opisane zmiany legislacyjne skłoniły Zarząd do opracowania założeń systemu komputerowego, który umożliwiłby rozliczanie opłaty za pośrednictwem sieci Internet. Motywem podjęcia tych prac była chęć uproszczenia procesu wnoszenia i ewidencjonowania opłaty od sprzętu, a także potrzeba ograniczenia kosztów ponoszonych w związku z tym przez Stowarzyszenie oraz producentów i importerów sprzętu.

Po zakończeniu prac koncepcyjnych, we wrześniu 2011 roku, rozpisany został przetarg na stworzenie oprogramowania realizującego opracowane uprzednio założenia tworzonego systemu. W jego efekcie wyłoniona została firma, której powierzono wykonanie prac programistycznych. Zgodnie z zawartą umową prace te miały być zakończone do 15 maja 2012 roku.

Równoległe z pracami nad oprogramowaniem prowadzone były prace nad stworzeniem nowej strony internetowej Stowarzyszenia, mającej posiadać funkcjonalność pozwalającą na wykorzystanie jej, jako platformy umożliwiającej producentom i importerom sprzętu dostęp do oprogramowania służącego do rozliczania opłaty. Prace nad stroną www miały być zakończone do 24 lutego 2012 roku.

1.3

W okresie sprawozdawczym, podobnie jak w latach poprzednich, Zarząd zmuszony był zmagać się z producentami i importerami sprzętu ignorującymi obowiązek wnoszenia opłaty.

Wzorem lat ubiegłych, do podmiotów tych w pierwszej kolejności wysyłane były wezwania do zapłaty, a dopiero gdy to nie przyniosło właściwego rezultatu, wszczynane było postępowanie sądowe.

Spośród postępowań toczących się w okresie sprawozdawczym wymienić należy m.in. postępowanie przeciwko:

- 1) Canon Polska Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie – niezwykle istotne ze względu na wagę kwestii objętych sporem, decydujących o precedensowym charakterze tego postępowania, a także z uwagi na wartość przedmiotu sporu. Postępowanie to jest w toku.

W 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał korzystny dla Stowarzyszenia wyrok. Orzeczenie to zostało zaskarżone przez Canon Polska Spółka z o.o., w wyniku, czego sprawa trafiła do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Nie doszło jednak do rozpoznania apelacji w 2011 roku.

- 2) Jarosławowi Szablowskiemu – przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą w Warszawie. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się w 2012 roku korzystnym dla Stowarzyszenia wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Orzeczenie to poprzedzone zostało wydaniem przez Sąd Najwyższy uchwały, o której szerzej jest mowa w pkt II.1.1.4. Sprawozdania.
- 3) Jerzemu Staniewskiemu – przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą we Wrocławiu. Postępowanie w tej sprawie trwa nadal.
- 4) Janowi Mirka – przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą w Cieszynie. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się w 2011 roku korzystnym dla Stowarzyszenia wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach.
- 5) Technocan Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się w 2011 roku korzystnym dla Stowarzyszenia wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie.
- 6) Euroimpex Spółka akcyjna z siedzibą we Wrocławiu. W tym przypadku jest mowa o dwóch postępowaniach.

Pierwszym z nich jest postępowanie o udzielenie informacji i udostępnienie informacji. Postępowanie to zakończyło się w 2012 roku korzystnym dla Stowarzyszenia wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Wspomnieć należy, że orzeczenie to poprzedzone zostało wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku, o którym szerzej jest mowa w pkt II.1.1.4. Sprawozdania.

Drugim zaś jest proces o zapłatę opłaty należnej za okres od 1 stycznia 2003 roku do 31 marca 2008 roku zawisły przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu.

Niestety, w stosunkowo licznych przypadkach, zapadnięcie korzystnego dla Stowarzyszenia orzeczenia sądowego nie było równoznaczne z wniesieniem opłaty przez producenta lub importera sprzętu. Zmuszało to Stowarzyszenie do występowania przeciwko takim podmiotom na drogę postępowania egzekucyjnego, w celu przymusowej realizacji obowiązków nałożonych na te podmioty.

W okresie sprawozdawczym Stowarzyszenie wszczęło lub uczestniczyło w charakterze wierzyciela w postępowaniach egzekucyjnych toczących się m.in. przeciwko:

- 1) DKS Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się pełnym sukcesem – DKS Spółka z o.o. zapłaciła Stowarzyszeniu opłatę za cały należny okres.
- 2) Krzysztofowi Szlichter – przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą w Gorzowie Wielkopolskim. Postępowanie w tej sprawie nadal jest w toku. Przedsiębiorca ten, pomimo nałożenia na niego licznych grzywien, nadal odmawia udostępnienia Stowarzyszeniu dokumentacji niezbędnej do ustalenia wysokości opłaty za należny okres.
- 3) Maciejowi Adamczyk prowadzącemu działalność gospodarczą w Cieszynie. Postępowanie zakończyło się zawarciem ugody,
- 4) Technocan Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie. Postępowanie jest w toku.

1.4.

W 2011 roku zapadło kilka orzeczeń niezwykle istotnych dla poboru opłaty od sprzętu.

Najdonioślejszym z nich jest wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 października 2011 roku (sygnatura akt P 18/09, opubl.: OTK ZU 2011/8A poz. 81, LexPolonica nr 2622980). Trybunał Konstytucyjny rozstrzygnął jego mocą o zgodności art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim z Konstytucją RP oraz dokonał analizy charakteru prawnego opłaty od sprzętu. W ten sposób Trybunał Konstytucyjny przesądził o bezzasadności zarzutów dotyczących niekonstytucyjności

roszczenia informacyjnego z art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim, a także pośrednio również o zgodności z Konstytucją RP samej instytucji opłat od sprzętu. Co niezwykle ważne, Trybunał Konstytucyjny przyjął, jako własne, dotychczasowe stanowisko judykatury i doktryny prawa autorskiego na temat charakteru prawnego opłaty od sprzętu.

Kolejnym ważnym orzeczeniem jest uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2011 roku (sygnatura akt III CZP 61/2011, opubl.: LexPolonica nr 2780284 Biuletyn Sądu Najwyższego 2011/10 www.sn.pl). W jej ramach Sąd Najwyższy przesądził o tym, że obowiązkiem wniesienia opłaty z art. 20 ustawy o prawie autorskim objęte są wszystkie urządzenia reprograficzne sprzedane przez ich producentów lub importerów, bez względu na to kto jest ich nabywcą. Co więcej, Sąd Najwyższy przesądził o zgodności art. 20 ustawy o prawie autorskim z przepisami dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 roku w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.UrzUEL.2001.167.10).

Wskazać wreszcie należy wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 lutego 2011 roku (sygnatura akt I ACa 924/10) oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 kwietnia 2011 roku (sygnatura akt I ACa 38/11), w których to orzeczeniach Sady Apelacyjne rozstrzygnęły, że pojęcie „importer” użyte w art. 20 ustawy o prawie autorskim oznacza każdy podmiot sprowadzający do Polski urządzenia reprograficzne w celu ich sprzedaży, bez względu na kraj, z którego te urządzenia są przywożone.

2. Pobór opłaty od posiadaczy urządzeń reprograficznych (art. 20¹ ustawy o prawie autorskim)

Okres sprawozdawczy był okresem wzmożonej aktywności Stowarzyszenia w obszarze inkasa opłat od świadczenia usług reprograficznych.

2.1.

Wzorem lat ubiegłych, Stowarzyszenie prowadziło szeroko zakrojone działania informacyjne skierowane do podmiotów świadczących usługi reprograficzne. W ich ramach podmiotom tym były przekazywane informacje o zakresie podmiotowym i przedmiotowym opłaty oraz sposobie jej naliczania.

2.2.

W 2011 roku Stowarzyszenie wysłało kilkaset wezwań do zapłaty opłaty. W sporej części zaowocowało to wniesieniem zaległych opłat przez podmioty świadczące usługi reprograficzne.

2.3.

Stowarzyszenie zintensyfikowało działania sądowe wymierzone w zobowiązanych, którzy dotychczas uchylali się od wnoszenia opłat.

W 2011 roku wszczęte zostało postępowanie przed:

- 1) Sądem Okręgowym w Kielcach, które toczyło się pod sygnaturą akt I C 193/11. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się w 2011 roku korzystnym dla Stowarzyszenia wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach. Wyrok ten jest prawomocny,
- 2) Sądem Okręgowym w Kielcach, które toczyło się pod sygnaturą akt I C 686/11. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się w 2011 roku korzystnym dla Stowarzyszenia wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach. Wyrok ten jest prawomocny,
- 3) Sądem Okręgowym w Kielcach, które toczyło się pod sygnaturą akt VII GC 72/11. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się w 2011 roku korzystnym dla Stowarzyszenia wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach. Wyrok ten jest prawomocny,
- 4) Sądem Okręgowym w Kielcach, które toczyło się pod sygnaturą akt VII GC 122/11. W toku tego postępowania pozwany (Edyta Drezno – przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w Kielcach pod nazwą „P.U.H. KOPIA”) udzielił Stowarzyszeniu informacji oraz udostępnił dokumenty niezbędne do określenia wysokości opłaty od świadczenia usług reprograficznych, a także wniósł należną i prawidłowo naliczoną opłatę,

5) Sądem Okręgowym w Kielcach, które toczyło się pod sygnaturą akt VII GC 128/11. W toku tego postępowania pozwany (Janina Nowak – przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w Kielcach pod nazwą „Handel hurtowy i detaliczny art. spożywczy i przemysłowy Nowak Janina”) udzielił Stowarzyszeniu informacji oraz udostępnił dokumenty niezbędne do określenia wysokości opłaty od świadczenia usług reprograficznych, a także wniósł należną i prawidłowo naliczoną opłatę,

6) Sądem Okręgowym w Lublinie, któremu nadana została sygnatura akt I Co 62/12. Postępowanie w tej sprawie nadal się toczy,

7) Sądem Okręgowym w Kielcach, które toczyło się pod sygnaturą akt I C 1871/11. W toku tego postępowania pozwany (Dorota Pabis – przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w Kielcach pod nazwą „F.H.U. DePrint”) udzielił Stowarzyszeniu informacji oraz udostępnił dokumenty niezbędne do określenia wysokości opłaty od świadczenia usług reprograficznych, a także wniósł należną i prawidłowo naliczoną opłatę,

8) Sądem Okręgowym w Lublinie, któremu nadana została sygnatura akt I Co 63/12. Postępowanie w tej sprawie nadal się toczy,

9) Sądem Okręgowym w Kielcach, które toczyło się pod sygnaturą akt I C 3320/11. W toku tego postępowania pozwany (Tomasz Mazur – przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w Kielcach pod nazwą „Diamant”) udzielił Stowarzyszeniu informacji oraz udostępnił dokumenty niezbędne do określenia wysokości opłaty od świadczenia usług reprograficznych, a także wniósł należną i prawidłowo naliczoną opłatę,

10) Sądem Rejonowym w Sokołowie Podlaskim, które toczyło się pod sygnaturą akt I Nc 16/12. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się na początku 2012 roku wydaniem korzystnego dla Stowarzyszenia nakazu zapłaty. Orzeczenie to jest prawomocne.

2.4.

Wzorem lat poprzednich, w 2011 roku prowadzone były także szeroko zakrojone działania kontrolne (wizytacje punktów kserograficznych). W ich ramach upoważnieni wizytatorzy Stowarzyszenia odwiedzając zobowiązanych w miejscach prowadzenia przez nich działalności gospodarczej:

- informowali ich o obowiązku wnoszenia opłaty oraz sposobie naliczania wysokości opłaty, a także wyjaśniali istniejące w tym obszarze wątpliwości,
- wyjaśniali zobowiązanym, jakie są granice legalnego korzystania przez nich z przedmiotów cudzych praw autorskich oraz wskazywali istniejące w tym zakresie zagrożenia,
- pozyskiwali wiedzę o tym, gdzie i przez kogo jest prowadzona działalność rodząca obowiązek wnoszenia opłaty z art. 20¹ ustawy o prawie autorskim,
- ustalali, czy kontrolowany zobowiązany wnosi opłatę we właściwej wysokości, w tym czynili spostrzeżenia na temat czynników decydujących o jej wysokości (np. intensywności kopiowania utworów),
- uaktualniali i uzupełniali bazę zobowiązanych, jaką od lat buduje i z której korzysta Stowarzyszenie dla potrzeb inkasa opłaty,
- ujawniali prowadzenie działalności wykraczającej poza granice wyznaczone przez ustawę o prawie autorskim.

W okresie sprawozdawczym, przeprowadzone zostały następujące wizytacje:

Miasto	Data wizytacji	Rodzaj wizytacji
Warszawa	3 stycznia 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Toruń/Bydgoszcz	17 - 22 stycznia 2011r.	wizytacje ogólne
Warszawa	24 - 25 stycznia 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Warszawa	3 luty 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Kielce	23, 24 lutego 2011r.	wizytacje - punkty niewnoszące opłaty

Katowice	1,2 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Wrocław	2 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Szczecin	3 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Poznań	4 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Wrocław	4 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Kielce	5 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Kielce	5 marca 2011r.	wizytacje - punkty niewnoszące opłaty
Opole, Częstochowa	14 - 17 marca 2011r.	wizytacje ogólne
Lublin	18 marca 2011r.	wizytacje - punkty nie wnoszące opłaty
Lublin	18 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Lublin	19 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Lublin	19 marca 2011r.	wizytacje - punkty nie wnoszące opłaty
Kraków	29 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Wrocław	29 - 30 marca 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Gdańsk	5 kwietnia 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Szczecin	6 kwietnia 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Poznań	7 kwietnia 2011 r.	wizytacje - działalność nielegalna
Kielce	4 maja 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Kielce	4, 5, 6, 9 maja 2011r.	wizytacje - punkty nie wnoszące opłaty
Lublin	20 maja 2011r.	wizytacje - punkty nie wnoszące opłaty
Warszawa	24 listopada 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Szczecin, Stargard Szczeciński	28 listopada - 01 grudnia 2011r.	wizytacje ogólne
Poznań	1 grudnia 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Łódź	1 grudnia 2011r.	wizytacje - punkty nie wnoszące opłaty
Warszawa	2 grudnia 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna
Lublin	12-13 grudnia 2011r.	wizytacje - punkty nie wnoszące opłaty
Kielce	13 grudnia 2011r.	wizytacje - działalność nielegalna

Wizytacje przeprowadzone w okresie sprawozdawczym można podzielić na trzy zasadnicze grupy, a mianowicie na:

1) tzw. wizytacje ogólne, w ramach których realizowane były wszystkie wyżej opisane cele. Tego typu wizytacje zostały przeprowadzone u przedsiębiorców świadczących usługi reprograficzne na

terenie Gorzowa Wielkopolskiego, Elbląga, Gdyni, Sopotu, Gdańska, Dąbrowy Górniczej, Sosnowca, Gliwic, Bytomia, Zabrze, Chorzowa, Katowic oraz Krakowa,

2) tzw. wizytacje – punkty niewnoszące opłaty, w ramach których ustalane były i wyjaśniane ze zobowiązanymi powody nie wnoszenia przez nich opłaty lub wnoszenia jej w wysokości niższej od należnej, a także czynione były spostrzeżenia dotyczące czynników decydujących o obowiązku wnoszenia opłaty oraz jej wysokości. Tego typu wizytacje zostały przeprowadzone we wszystkich miastach wskazanych w punkcie 1 oraz u przedsiębiorców świadczących usługi reprograficzne na terenie Kielc,

3) tzw. wizytacje - działalność nielegalna, w ramach których sprawdzano legalność działań podejmowanych przez przedsiębiorców świadczących usługi reprograficzne. Tego typu wizytacje zostały przeprowadzone na terenie Wrocławia, Rzeszowa, Łodzi, Krakowa, Warszawy, Katowic i Sosnowca.

W wyniku wizytacji przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym doszło m. in. do:

a) zaktualizowania wykazu podmiotów świadczących usługi za pomocą urządzeń reprograficznych, działających na obszarze objętym wizytacjami, stworzonego w wyniku uprzednio przeprowadzonych wizytacji,

b) przekazania informacji o obowiązku wnoszenia opłaty podmiotom, które rozpoczęły działalność w okresie po ostatniej wizytacji, ewentualnie wyjaśnienia wątpliwości istniejących w zakresie naliczania lub uiszczania opłaty,

c) ustalenia przyczyn zaprzestania wnoszenia opłaty przez podmioty, które w okresie wcześniejszym wykonywały ten obowiązek,

d) określenia, na podstawie różnorodnych czynników (ilość urządzeń, ich rodzaj, średnia dzienna liczba klientów, położenie, wysokość cen etc.) skali intensywności kopiowania utworów oraz szacunkowej wielkości wpływów uzyskiwanych przez każdego z wizytowanych zobowiązanych.

Efektom trwającej już kilka lat akcji wizytowania przedsiębiorców świadczących usługi kserograficzne jest stale wzrastające inkaso opłaty oraz co równie ważne, coraz większe „cywilizowanie się” rynku usług reprograficznych. Niewątpliwym wpływem na to mają również, sprawna obsługa wizytacji oraz szybka analiza podzynnionych podczas nich ustaleń, co w dużej mierze jest wynikiem funkcjonowania stale uaktualnianej bazy zobowiązanych oraz systemu ewidencjonowania stworzonego na potrzeby inkasa opłaty, o którym będzie mowa niżej.

2.5.

W okresie sprawozdawczym, Stowarzyszenie rozpoczęło prace nad systemem komputerowym mającym służyć do rozliczania opłaty za pośrednictwem sieci Internet. Szerzej na ten temat jest mowa w punkcie II.1.2. Sprawozdania.

2.6.

W związku ze zmianą przepisów ustawy o podatku od towarów i usług, do której doszło w 2011 roku, pobór opłaty od świadczenia usług reprograficznych objęty został obowiązkiem podatkowym w podatku od towarów i usług.

Na skutek tego, Stowarzyszenie zarejestrowało się, jako podatnik podatku VAT oraz zaczęło wystawiać faktury dokumentujące opłaty wniesione przez świadczących usługi reprograficzne.

Więcej na temat zmian w podatku VAT jest mowa w punkcie II.6.3. Sprawozdania.

3. Pobór i podział wynagrodzeń od ośrodków informacji lub dokumentacji (art. 30 ust. 2 ustawy o prawie autorskim)

3.1.

W pierwszej połowie 2011 roku Stowarzyszenie zakończyło prace nad nową, bardziej obiektywną i transparentną niż dotychczasowa, formułą naliczania i odprowadzania wynagrodzeń z art. 30 ust. 2 ustawy o prawie autorskim oraz nad systemem podziału inkasowanych na tej podstawie środków. W ramach tych prac powstał m.in. projekt nowej umowy.

Celem zapewnienia pewności obrotu prawnego, zmierzając do wdrożenia opracowanej koncepcji, w połowie 2011 roku Stowarzyszenie wystąpiło do Komisji Prawa Autorskiego z wnioskiem o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń autorskich należnych od ośrodków informacji i dokumentacji. Postępowanie w tej sprawie nie zostało ukończone w 2011 roku.

Poddanie wysokości i sposobu ustalania stawek wynagrodzeń ocenie Komisji Prawa Autorskiego zdecydowało o zawieszeniu prowadzenia rozmów rozpoczętych z ośrodkami informacji i dokumentacji na temat nowego projektu umowy.

3.2.

W okresie sprawozdawczym Stowarzyszenie kontynuowało realizację umów, które zostały zawarte w latach poprzednich z ośrodkami informacji i dokumentacji. Mowa tu o umowach z:

- a) PRESS – SERVICE Monitoring Mediów Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, oraz
- b) Instytutem Monitorowania Mediów Spółka z o. o. z siedzibą w Warszawie, świadczącymi usługi z zakresu szeroko pojętego monitoringu mediów, gromadzące i udostępniające odpłatnie osobom trzecim fragmenty opublikowanych utworów.

3.3.

Stowarzyszenie prowadziło ponadto bieżący monitoring rynku w celu wyszukiwania podmiotów korzystających z utworów w granicach i w sposób określonych w art. 30 ust. 2 ustawy o prawie autorskim.

3.4.

W związku ze zmianą przepisów ustawy o podatku od towarów i usług, do której doszło w 2011 roku, obowiązkiem podatkowym w podatku od towarów i usług objęty został pobór wynagrodzeń inkasowanych na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy o prawie autorskim.

Na skutek tego, Stowarzyszenie zarejestrowało się, jako podatnik podatku VAT oraz zaczęło wystawiać faktury dokumentujące wynagrodzenia wnoszone przez ośrodki informacji i dokumentacji.

Więcej na temat zmian w podatku VAT jest mowa w punkcie II.6.3. Sprawozdania.

4. Działania skierowane przeciwko procederowi piractwa reprograficznego

Jednym z najpoważniejszych zadań, jakie stanęły przed Stowarzyszeniem w 2011 roku była ochrona praw autorskich powierzonych mu w zbiorowy zarząd mocą zezwolenia.

4.1.

Wzorem lat ubiegłych, Stowarzyszenie kontynuowało prowadzenie szeroko zakrojonych działań wymierzonych w podmioty parające się procederem piractwa reprograficznego, rozumianym jako utrwalanie lub zwielokrotnianie w celu rozpowszechnienia bez uprawnienia cudzych utworów przy użyciu urządzeń reprograficznych.

Korzystając z doświadczeń nabytych w latach poprzednich, w okresie sprawozdawczym, Stowarzyszenie podejmowało:

- a) działania o charakterze prewencyjnym polegające na wizytowaniu punktów reprograficznych oraz informowaniu o granicach, w jakich ustawa o prawie autorskim zezwala na korzystanie z cudzych utworów w ramach świadczenia usług reprograficznych,
- b) działania o charakterze operacyjnym podejmowane samodzielnie przez przedstawicieli Stowarzyszenia lub wspólnie z lokalnymi jednostkami Policji. Polegały one w szczególności na ustalaniu faktu prowadzenia przez konkretnego przedsiębiorcę działalności zabronionej przez ustawę pod groźbą kary, zabezpieczaniu dowodów przestępstwa (np. poprzez zakup nielegalnie zwielokrotnionych cudzych utworów) oraz uczestniczeniu w przeszukaniu przez Policję pomieszczeń, w których prowadzony był proceder piractwa reprograficznego,
- c) działania inicjujące postępowania karne przeciwko osobom parającym się procederem piractwa reprograficznego,
- d) działania związane z udziałem Stowarzyszenia w toczących się postępowaniach karnych, na które składały się w szczególności: dokonywanie wyceny zabezpieczonych dowodów rzeczowych

(nielegalnie zwielokrotnionych utworów), współpraca z organami ścigania przy formułowaniu zarzutów lub aktów oskarżenia, dochodzenie przed sądem nałożenia na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej twórcom utworów naukowych,

e) działania windykacyjne zmierzające do przymuszenia osoby prawomocnie skazanej do wykonania nałożonego na tą osobę obowiązku naprawienia szkody.

4.2.

Działania o charakterze prewencyjnym prowadzone w ramach wizytacji, o których mowa szerzej w punkcie II.2.2.4 Sprawozdania. W roku 2011 działania te skierowane zostały do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w:

- a) Toruniu,
- b) Bydgoszczy,
- c) Kielcach,
- d) Częstochowie,
- e) Łodzi,
- f) Lublinie,
- g) Opolu,
- h) Szczecinie,
- i) Stargardzie Szczecińskim.

4.3.

Efektom działań operacyjnych podjętych w 2011 roku było ustalenie faktu utrwalania lub zwielokrotniania cudzych utworów w celu ich rozpowszechniania bez uprawnienia przez przedsiębiorców świadczących usługi reprograficzne na terenie:

- a) Warszawy,
- b) Katowic,
- c) Wrocławia,
- d) Szczecina,
- e) Poznania,
- f) Kielc,
- g) Lublina,
- h) Krakowa,
- i) Gdańska.

4.4.

W okresie sprawozdawczym, Stowarzyszenie zainicjowało postępowanie karne (składając zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa wraz z wnioskami o ściganie) wobec:

- a) dwóch przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Katowic,
- b) trzech przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Krakowa,
- c) dwóch przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Warszawy,
- d) sześciu przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Wrocławia.

4.5.

Stowarzyszenie aktywnie uczestniczyło – jako pokrzywdzony, a zarazem oskarżyciel posiłkowy – w postępowaniach karnych wszczętych z Jego inicjatywy, jak również w postępowaniach wszczętych przez inne podmioty, a dotyczących utrwalania lub zwielokrotniania lub rozpowszechniania bez uprawnienia cudzych utworów naukowych.

Mowa tu o postępowaniach, w których oskarżonymi byli:

- 1) czterej przedsiębiorcy prowadzący działalność w Katowicach. Dwa z tych postępowań zostały zakończone w 2011 roku. W obu zapadły wyroki skazujące. Pozostałe dwa postępowania toczą się nadal,
- 2) trzech przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w Krakowie. Dwa z tych postępowań zakończyło się w 2011 roku – jedno wydaniem przez sąd wyroku skazującego, zaś drugie umorzeniem postępowania przez prokuratora. Trzecie postępowanie trwa nadal,
- 3) osoba zamieszkała w Lublinie. Postępowanie to nadal się toczy,

- 4) czterej przedsiębiorcy prowadzący działalność w Rzeszowie. Postępowania te toczą się nadal,
- 5) przedsiębiorca prowadzący działalność w Poznaniu. Postępowanie to nadal się toczy,
- 6) dwaj przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w Warszawie. Jedno z tych postępowań zostało umorzone w 2011 roku, natomiast drugie nadal się toczy,
- 7) sześciu przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą we Wrocławiu. Wszystkie te postępowania są w toku.

4.6.

W 2011 roku Stowarzyszenie wszczęło lub uczestniczyło w charakterze wierzyciela w postępowaniach egzekucyjnych toczących się m.in. przeciwko:

- 1) trzem skazanym, prowadzącym działalność gospodarczą w Krakowie,
- 2) skazanemu, prowadzącemu działalność gospodarczą w Sosnowcu,
- 3) skazanemu, prowadzącemu działalność gospodarczą w Łodzi,
- 4) skazanemu, prowadzącemu działalność gospodarczą w Warszawie.

5. Podział środków zainkasowanych na podstawie art. 20 oraz art. 20¹ ustawy, a także uzyskanych na podstawie umów od organizacji zagranicznych. Problematyka badań statystycznych.

5.1.

Podział środków inkasowanych na podstawie art. 20 oraz art. 20¹ ustawy o prawie autorskim dokonywany jest przez Stowarzyszenie w oparciu o wyniki szczegółowych badań statystycznych struktury kopiowania reprograficznego.

Badania statystyczne odbywają się metodą tzw. podwójnej kopii, co powoduje, że zbliżone są one bardziej do pomiaru niż typowych badań statystycznych, od których są zdecydowanie bardziej dokładne. Taki charakter tych badań wynika z faktu, że w ich toku wykonuje się drugą kopię każdego materiału zwielokrotnianego w miejscu, gdzie są prowadzone badania. Zebrane w ten sposób materiały są następnie szczegółowo analizowane i w oparciu o tą analizę uzyskuje się obraz struktury kopiowania reprograficznego. Brak tu, zatem uznaniowości i umowności charakteryzujących typowe (ankietowe) badania statystyczne. Metodologia badań, dostępna na stronie internetowej Stowarzyszenia, ustalona została w porozumieniu z innymi organizacjami zbiorowego zarządzania oraz przedstawiona Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który nie zgłosił do niej zastrzeżeń.

Tego typu badania dotychczas przeprowadzone były kilkakrotnie, tj. w 2006, 2007, 2008 i 2010 roku. Zostały one przeprowadzone przez CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej z siedzibą w Krakowie, kierowany przez wybitnego statystyka prof. dr hab. Jana Jerschinę.

W toku badań ustala się kategorie twórczości kopiowane za pomocą urządzeń reprograficznych oraz udział danej wykazanej kategorii twórczości w ogóle kopiowanych utworów.

Na podstawie tych danych, biorąc pod uwagę zakresy zezwoleń udzielonych poszczególnym organizacjom zbiorowego zarządzania, ustala się organizacje zbiorowo zarządzające prawami autorskimi do wykazanych kategorii twórczości (zwane właściwymi organizacjami).

Następnie kwoty odpowiadające udziałom przypadającym poszczególnym kategoriom twórczości, ustalonym w toku badań statystycznych, wypłacane są reprezentującym je organizacjom zbiorowego zarządzania.

Ostatnim etapem repartycji jest podział dokonywany przez właściwe organizacje, w sposób określony przez te organizacje.

5.2.

Badania statystyczne wykazały, że zdecydowaną większość wśród kopiowanych reprograficznie utworów stanowią utwory naukowe. Poza tym, przedmiotem kopiowania reprograficznego są jeszcze utwory słowne (literackie), słowno – muzyczne i muzyczne, zaś w marginalnym zakresie utwory ludowe, utwory architektoniczne, utwory plastyczne oraz utwory fotograficzne.

Szczegółowe wyniki badań statystycznych zawarte są na stronie internetowej Stowarzyszenia.

5.3.

Wedle tych samych zasad, co środki zainkasowane na podstawie art. 20 oraz art. 20¹ ustawy o prawie autorskim, dzielone są kwoty pobrane od bibliotek oraz środki uzyskane od organizacji zagranicznych.

Jedyną organizacją, z którą Stowarzyszenie ma zawartą umowę typu A, a zatem nakładającą na jej strony obowiązek wzajemnych rozliczeń, jest norweska organizacja o nazwie KOPINOR.

Organizacja ta ustaliła, że w Norwegii dochodziło w 2010 roku do kopiowania reprograficznego utworów polskojęzycznych. Zdecydowało to o przekazaniu Stowarzyszeniu kwoty należnej twórcom kopiowanych w ten sposób utworów.

Z kolei, ze względu na to, że badania statystyczne przeprowadzone na zlecenie Stowarzyszenia nie wykazały w Polsce w analogicznym okresie czasu kopiowania reprograficznego utworów norweskojęzycznych, nie doszło do przekazania KOPINORowi żadnych kwot za ten okres. Stowarzyszenie – realizując obowiązki wynikające z tej umowy – zawiadomiło jedynie KOPINOR o wynikach badań statystycznych.

5.4.

W okresie sprawozdawczym, doszło do podziału środków zainkasowanych w 2010 roku¹. Środki te – mocą uchwały numer 3 Walnego Zebrania Stowarzyszenia z dnia 17 czerwca 2011 roku – podzielone zostały pomiędzy uprawnione kategorie twórczości.

Wykonując przedmiotową uchwałę, Stowarzyszenie pismem datowanym na 21 czerwca 2011 roku poinformowało organizację zbiorowego zarządzania reprezentującą uprawnione kategorie twórczości o dokonaniu podziału i wysokości służących im środków.

Następnie dokonane zostały stosowne wypłaty, a w przypadku organizacji, w stosunku do których Stowarzyszeniu nadal służy regres z tytułu nadpłat, do których doszło na skutek wypłat zaliczek w roku 2003, 2004 i 2006 (mowa o STL oraz ZPAF), dokonane zostały odpowiednie rozliczenia.

W ten sposób Stowarzyszenie zrealizowało w całości ciążące na nim w tym zakresie obowiązki.

5.5.

Koszty inkasa dokonywanego na podstawie art. 20, art. 20¹ oraz art. 30 ust. 2 ustawy o prawie autorskim, a także w oparciu o umowy zawarte z organizacjami zagranicznymi oraz bibliotekami, w 2011 roku wyniosły 30% ogółu zainkasowanych kwot. Obciążały one kwotę przeznaczoną do podziału między uprawnione kategorie twórczości (właściwe organizacje).

5.6.

Stowarzyszenie, jako organizacja zbiorowo zarządzająca prawami autorskimi do utworów naukowych, a zatem właściwa organizacja w tym zakresie, dokonuje podziału kwot przypadających na tę kategorię twórczości.

Podstawę podziału stanowią wyniki badań statystycznych. Są one przeprowadzane razem z badaniami, o których mowa w punkcie II.5.1. Sprawozdania.

W ramach badań statystycznych ustaleni są wydawcy utworów naukowych kopiowanych za pomocą urządzeń reprograficznych oraz wielkość udziałów, jakie im przypadają w ogólnym wolumenie kopiowanych reprograficznie utworów naukowych.

Następnie, w oparciu o dane (opisy bibliograficzne) uzyskane z Biblioteki Narodowej, bazując na tzw. egzemplarzach obowiązkowych, ustaleni są twórcy utworów naukowych, które zostały wydane w danym okresie podlegającym podziałowi przez wydawców ustalonych w toku badań statystycznych.

Wysokość środków przypadających poszczególnym twórcom ustalana jest na podstawie wyników badań statystycznych oraz danych uzyskanych z Biblioteki Narodowej.

Ostatnim etapem podziału jest wypłata środków, której podstawą jest złożenie przez uprawnionego twórcę deklaracji – dokumentu umożliwiającego potwierdzenie jego tożsamości oraz

¹ Środki zainkasowane w latach poprzednich zostały już podzielone i przekazane organizacjom zbiorowego zarządzania reprezentującym kategorie twórczości wykazane wynikami badań statystycznych.

samą wypłatę (w deklaracji podawany jest m.in. numer rachunku bankowego, na który ma być przekazana kwota wynikająca z repartycji) i rozliczenie należności publiczno – prawnych (podatku dochodowego).

5.7.

Przedstawiony system podziału, zwany repartycją indywidualną, został opracowany i wdrożony w latach 2008 – 2010. Zastąpił on poprzednio funkcjonujący system podziałowy, zwany repartycją pośrednią, oparty na systemie funduszy, w ramach których inkasowane środki wypłacane były twórcom utworów naukowych w formie grantów, a także wydawcom czasopism naukowych, instytucjom naukowym oraz szkołom wyższym z przeznaczeniem na wypłatę wynagrodzeń autorskich twórcom utworów naukowych wydawanych przez tych wydawców, instytucje i szkoły.

Uchwałą numer 9/2008 z dnia 20 czerwca 2008 roku, Walne Zebranie Stowarzyszenia zadecydowało, że środki zainkasowane w latach 1996 – 2006 i niewypłacone w ramach poprzedniego systemu podziałowego rozdzielone zostaną wedle zasad repartycji indywidualnej. Następuje to w ten sposób, że do środków zainkasowanych w danym roku kalendarzowym, poczynając od 2007 roku, doliczana jest 1/5 kwot niewypłaconych w ramach repartycji pośredniej. Ostatnia, tj. 5 część, doliczona zostanie do środków zainkasowanych w 2011 roku i razem z nimi zostanie podzielona.

5.8.

W lipcu 2011 roku Stowarzyszenie rozpoczęło repartycję indywidualną środków zainkasowanych za 2008 rok. Do wypłaty na rzecz 5 279 zidentyfikowanych uprawnionych twórców utworów naukowych przeznaczona została kwota 1 611 243,22 złotych.

Ogłoszenia o rozpoczęciu wypłat ze środków zainkasowanych w 2008 roku, wzywające twórców utworów naukowych do zgłaszania się po należne kwoty, opublikowane zostały w dzienniku Gazeta Wyborcza (wydanie z dnia 8 lipca 2011 roku) oraz miesięczniku Forum Akademickie (numer lipiec – sierpień 2011).

Niezależnie od tego, Stowarzyszenie i Jego członkowie skierowali analogiczne informacje do szkół wyższych, instytucji naukowych oraz swoich koleżanek i kolegów ze środowiska akademickiego.

Koszty repartycji indywidualnej środków zainkasowanych w 2008 roku wyniosły 11 111,00 złotych.

W listopadzie 2011 roku Stowarzyszenie rozpoczęło repartycję środków zainkasowanych za 2009 i 2010 rok.

Jeśli chodzi o 2009 rok to do wypłaty na rzecz 6 968 zidentyfikowanych uprawnionych twórców utworów naukowych przeznaczona została kwota 1 598 813,97 złotych.

Natomiast, w przypadku 2010 roku, do wypłaty na rzecz 6 637 zidentyfikowanych uprawnionych twórców utworów naukowych przeznaczona została kwota 2 280 012,98 złotych.

Ogłoszenia o rozpoczęciu wypłat ze środków zainkasowanych w 2009 i 2010 roku, wzywające twórców utworów naukowych do zgłaszania się po należne kwoty, opublikowane zostało w dzienniku Gazeta Wyborcza (wydanie z dnia 18 listopada 2011 roku) oraz miesięczniku Forum Akademickie (numer listopad 2011).

Niezależnie od tego, podobnie jak poprzednio, Stowarzyszenie i Jego członkowie skierowali analogiczne informacje do szkół wyższych, instytucji naukowych oraz swoich koleżanek i kolegów ze środowiska akademickiego.

Koszty repartycji indywidualnej środków zainkasowanych w 2009 roku wyniosły 13 500,00 złotych, zaś w 2010 roku 13 050,00 złotych.

W 2011 roku Stowarzyszenie kontynuowało repartycję środków zainkasowanych w 2007 roku.

5.9.

Pionierski charakter wdrażanej repartycji indywidualnej, stosunkowo krótki okres jej funkcjonowania oraz fakt, że jest to pierwsza próba dokonania takiego podziału czyniona w środowisku akademickim, zadecydowały o tym, że w 2011 roku Stowarzyszenie wypłaciło

78 842,95 złotych 171 twórcom, którzy w tym okresie złożyli dokumenty niezbędne do dokonania wypłat na ich rzecz.

W 2011 roku Stowarzyszenie nie wypłaciło swoim członkom żadnej kwoty w ramach repartycji środków z lat 2007 – 2010.

5.10.

Środki zainkasowane w latach 1996 – 1998, przypadające twórcom utworów naukowych, nie wypłacone w ramach repartycji pośredniej, doliczone zostały w 2008 roku do kwot dzielonych w ramach repartycji indywidualnej, wedle zasady wskazanej w punkcie II.5.7. Sprawozdania. Nastąpiło to pomimo tego, że upłynął termin przedawnienia roszczenia o ich wypłatę.

Wedle stanu na dzień 1 stycznia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku Stowarzyszenie nie posiadało żadnych środków, w stosunku do których upłynął termin przedawnienia roszczenia o ich wypłatę.

5.11.

Środki inkasowane przez Stowarzyszenie są gromadzone na czterech odrębnych rachunkach bankowych, z których:

- pierwszy o numerze 55 1240 4416 1111 0000 4950 6769 służy do obsługi opłaty z art. 20 ustawy o prawie autorskim,
- drugi o numerze 40 1240 4416 1111 0000 4965 7777 służy do obsługi opłaty z art. 20¹ ustawy o prawie autorskim, zaś
- trzeci o numerze 61 1240 4416 1978 0000 4965 3043 służy do obsługi wpłat od organizacji zagranicznych,
- czwarty o numerze 33 1240 4416 1111 0000 4961 2604, będący rachunkiem bieżącym Stowarzyszenia, na którym m.in. inkasowane są wynagrodzenia wnoszone przez biblioteki oraz ośrodki informacji i dokumentacji.

Zainkasowane przez Stowarzyszenie środki przechowywane są w postaci lokat bankowych.

6. Pozostałe pola aktywności Stowarzyszenia, jako organizacji zbiorowego zarządzania

W okresie sprawozdawczym:

6.1.

Stowarzyszenie złożyło do Komisji Prawa Autorskiego wniosek o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polach eksploatacji objętych zezwoleniem.

W dniu 3 listopada 2011 roku Komisja Prawa Autorskiego wyłączyła do odrębnego postępowania tą część wniosku, która dotyczyła pola eksploatacji „odtworzenie”. Od tej pory, Stowarzyszenie uczestniczyło, jako wnioskodawca, w dwóch postępowaniach toczących się przed Komisją Prawa Autorskiego – jednym obejmującym wniosek Stowarzyszenia bez tabeli dotyczącej w/w pola eksploatacji oraz drugim, w ramach którego rozpoznaniu poddane zostały wszystkie wnioski dotyczące „odtworzenia” złożone przez organizacje zbiorowego zarządzania. Żadne z tych postępowania nie zostało zakończone w 2011 roku.

6.2.

Stowarzyszenie zgłosiło swój udział i aktywnie uczestniczyło w postępowaniach o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń toczących się przed Komisją Prawa Autorskiego z wniosku:

- a) Związku Polskich Artystów Plastyków,
- b) Związku Polskich Artystów Fotografików,
- c) Stowarzyszenia Wydawców Repropol.

Żadne z tych postępowania nie zostało zakończone w 2011 roku.

6.3.

W dniu 1 kwietnia 2011 roku weszła w życie ustawa z dnia 18 marca 2011 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo o miarach (Dz.U. Nr 64 poz. 332).

Jej mocą doszło do znowelizowania m.in. art. 8 ustawy o podatku od towarów i usług (dalej zwanej ustawą o VAT). Zmiany wprowadzone w tym przepisie polegały na znaczącym rozszerzeniu zakresu przedmiotowego pojęcia „odpłatne świadczenie usług”, wyznaczającego granice opodatkowania podatkiem od towarów i usług (zwanym dalej podatkiem VAT).

Skutkiem rzeczonych zmian było rozciągnięcie obowiązku podatkowego w podatku VAT na pobór opłat od sprzętu oraz od świadczenia usług reprograficznych.

Nowa sytuacja prawna zmusiła Stowarzyszenie do złożenia zgłoszenia rejestracyjnego w podatku VAT, rozpoczęcia wystawiania faktur dokumentujących zapłatę opłat należnych za okres od 1 kwietnia 2011 roku oraz zmierzania się z szeregiem wątpliwości odnoszących się do interpretacji przepisów wyznaczających stawkę podatku, podstawę jej naliczenia oraz termin jej wniesienia.

Liczba i rodzaj istniejących wątpliwości skłoniły Stowarzyszenie do wystąpienia do Ministra Finansów w czerwcu 2011 roku z wnioskiem o udzielenie interpretacji o zakresie i sposobie stosowania przepisów podatkowych.

Wniosek dotyczył art. 8 ust. 2a, art. 15 ust. 1 i 2 oraz art. 41 ust. 2 zał. 3 poz. 181 ustawy o VAT. Stowarzyszenie opisało w nim charakter prawny obu opłat oraz przedstawiło swe wątpliwości dotyczące interpretacji przepisów ustawy o VAT w formie dwóch pytań o następującej treści:

- 1) czy Stowarzyszenie może zostać uznane za podatnika podatku od towarów i usług w stosunku do posiadaczy urządzeń reprograficznych oraz producentów i importerów czystych nośników zobowiązanych do wnoszenia opłat na rzecz uprawnionych twórców oraz w stosunku do ośrodków informacji i dokumentacji zobowiązanych do wypłaty wynagrodzeń twórcom?
- 2) czy Stowarzyszenie powinno stosować zredukowaną stawkę podatku od towarów i usług?

Jednocześnie, czyniąc zadość wymogom formalnym dotyczącym wniosku o udzielenie interpretacji o zakresie i sposobie stosowania przepisów podatkowych, Stowarzyszenie przedstawiło swe stanowisko w kwestiach objętych wnioskiem, m.in. wskazując, że Jego zdaniem na oba w/w pytania należy udzielić odpowiedzi twierdzącej.

W dniu 23 września 2011 roku Minister Finansów wydał interpretację indywidualną, w której wskazał, że „usługi twórców dzieł naukowych i naukowo-technicznych świadczone producentom/importerom/ośrodkom informacji i dokumentacji” objęte są podatkiem VAT. W ocenie Ministra Finansów, rozstrzyga o tym art. 15 ust. 2 ustawy o VAT. Jednocześnie, Minister Finansów uznał, że art. 8 ust. 2a ustawy o VAT nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia wątpliwości przedstawionych przez Stowarzyszenie.

Rozstrzygając natomiast o wysokości stawki podatku VAT, Minister Finansów wskazał, że w/w usługi nie korzystają z obniżonej stawki podatku VAT, czego konsekwencją jest ich objęcie 23 % stawką tego podatku.

Oceniając interpretację indywidualną, jako nie zawierającą odpowiedzi na pytania i wątpliwości zawarte we wniosku, Stowarzyszenie w dniu 3 października 2011 roku wystąpiło do Ministra Finansów z wnioskiem o usunięcie naruszenia prawa w zakresie wydanej interpretacji. Stowarzyszenie wskazało przy tym, że przedmiotem jego wniosku o udzielenie interpretacji są wyłącznie wątpliwości pojawiające się na linii Stowarzyszenie – zobowiązani do wnoszenia opłat oraz wynagrodzeń, a tym samym, że nie wnosiło o wydanie interpretacji w zakresie relacji twórca – podmioty zobowiązane do zapłaty kwot inkasowanych na podstawie art. 20, art. 20¹ oraz art. 30 ust. 2 ustawy o prawie autorskim.

W dniu 31 października 2011 roku Minister Finansów stwierdził, że w Jego ocenie brak jest podstaw do zmiany interpretacji indywidualnej z 23 września 2011 roku.

W związku z tym, w dniu 23 listopada 2011 roku Stowarzyszenie złożyło skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach. Spowodowało to wszczęcie postępowania sądowo – administracyjnego, któremu nadana została następująca sygnatura akt I SA/Ke 605/11.

Postępowanie to zakończyło się w dniu 2 lutego 2012 roku, wydaniem przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach wyroku uchylającego w całości interpretację indywidualną z 23 września 2011 roku oraz stwierdzającego niemożność jej wykonania w całości.

Jak wynika z powyższego, postępowanie z wniosku Stowarzyszenia o wydanie interpretacji nie zakończyło się w 2011 roku i trwa nadal.

6.4.

W 2011 roku, wzorem lat ubiegłych, Stowarzyszenie prowadziło współpracę z zagranicznymi, siostrzanymi organizacjami, a w szczególności z organizacją niemiecką - VGWort oraz organizacją norweską - KOPINOR.

Stowarzyszenie aktywnie uczestniczyło również w pracach prowadzonych przez International Federation of Reproduction Rights Organisations (IFRRO), szczególnie w ramach European Group Forum oraz Machine Levy Forum.

6.5.

Stowarzyszenie realizowało w oparciu o środki uzyskane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego projekt zatytułowany „Własność intelektualna – źródłem kapitału innowacyjnego przedsiębiorcy”. Celem projektu było popularyzowanie wiedzy z zakresu własności intelektualnej wśród małych i średnich przedsiębiorców.

Realizując w/w projekt, Stowarzyszenie zorganizowało cykl szkoleń poświęconych przedmiotowej problematyce. Szkolenia te odbyły się w Kielcach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Nowym Targu i Rzeszowie. Zostały one poprzedzone działaniami promocyjno – informacyjnymi, w ramach których przedstawiciele Stowarzyszenia odwiedzili ponad 1000 przedsiębiorców działających na terenie województwa świętokrzyskiego, małopolskiego, lubelskiego, podkarpackiego oraz łódzkiego.

W okresie sprawozdawczym nastąpiło swoiste podsumowanie projektu, którym była konferencja naukowa zorganizowana przez Stowarzyszenie w Kielcach w dniu 25 lutego 2011 roku. W jej ramach swoje referaty przedstawili m.in. Pan prof. Jan Błęszyński oraz Pani prof. Elżbieta Traple.

Przewodniczący Stowarzyszenia

Mieczysław Poniewski
Prof. dr hab. inż. Mieczysław Poniewski